

at Værdien af Art. 16 netop beror paa dens obligatoriske Karakter, der har en hæmmende Indflydelse paa Stater, der omgaaes med Angrebshensigter, og dette er Grunden til den vedholdende Agitation, disse Lande driver mod Folkeforbundet i Almindelighed og mod Pagtens Art. 16 i Særdeleshed. — Ogsaa den spanske Udenrigsminister del Vayo og den kinesiske Delegerede Wellington Koo talte imod en Opgivelse af Sanktionssystemets obligatoriske Karakter.

— Spørgsmaalet om Gennemførelsen af Pagtens Grundsætninger var dernæst Genstand for indgaaende Drøftelser i Forsamlingens 6. Udvalg i September 1938. Under de der stedfundne Forhandlinger udtalte bl. a. den engelske Understatssekretær, Mr. Butler, i Overensstemmelse med Lord de la Warr's Udtalelser i Assembléen, at den engelske Regering mener, at der under de nuværende Forhold ikke er nogen ubetinget Pligt til Deltagelse i økonomiske Sanktioner, men at der bestaar en vis Pligt for Medlemsstaterne til gensidig Konsultation.

Frankrigs Delegerede, M. Paul-Boncour, udtalte sig i 6. Udvalg imod Svækkelse af Pagtens Art. 16. Han erkendte imidlertid Berettigelsen af, at hver enkelt Stat ved Overvejelsen af Spørgsmaalet, om den kan deltage i kollektive Tvangsmidler, maa have Ret til at træffe sin Beslutning under Hensyntagen til dens geografiske Beliggenhed, dens økonomiske Forhold og Omfanget af andre Landes Deltagelse. Hr. Paul-Boncour henviste i denne Forbindelse til de foranævnte „Direktiver“ af 1921, og til den Jurisprudens, der skabtes ved Sanktionernes Iværksættelse mod Italien i Oktober 1935, (se herom Beretning til Rigsdagen om 16. Forsamling, Side 9—12).

Sovjets Delegerede, Hr. Litvinoff, udtalte, at Staters ensidige Erklæringer med Hensyn til en ændret Opfattelse af Folkeforbundspligterne ikke kan have nogen juridisk Betydning. Han sagde dernæst, at hvis Art. 16 gøres til en fakultativ Bestemmelse, vil den straks miste enhver Betydning som Advarsel overfor eventuelle Angriberlande; det vil være langt lettere for

disse at skræmme svage Medlemsstater fra at gaa med til Sanktioner, hvis vedkommende Lande ikke kan henvise til deres af Pagten flydende Forpligtelse til Deltagelse. — Ungarns Delegerede understregede Nødvendigheden af, at der gøres Skridt til Virkeliggørelse af Pagtens Art. 19. — Rumæniens Delegerede var imod enhver Ændring af Enstemmighedsreglen.

Bl. a. Spaniens, Kinns, Ny-Zealands og Mexico's Delegerede udtalte sig for Opretholdelse af Sanktionssystemets obligatoriske Karakter; en Række andre Lande, bl. a. den sydafrikanske Unions, Argentinas, Canadas, Tyrkiets og Grækenlands Delegerede sluttede sig omvendt til Opfattelsen af Art. 16 som en fakultativ Bestemmelse. Oslostaternes Repræsentanter henviste i en fælles skriftlig Erklæring af 23. September 1938 til Formanden for 6. Udvalg til de af dem hver for sig under Forsamlingens Generaldebat med Hensyn til Art. 16 holdte Taler (se foran), og anmodede om, at disse Erklæringer maatte blive taget til Efterretning af 6. Udvalg.

6. Udvalgs Forhandlinger vedrørende Pagtreformspørgsmaalet mundede ud i fire Beretninger til Forsamlingen, omfattende fire forskellige Sider af dette Spørgsmaal.

1) Den engelske Delegerede fremsatte for det første et Forslag tilsigtende at lette den rettidige Anvendelse af Pagtens Art. 11 i Tilfælde af, at en faretruende Situation opstaar. Det engelske Forslag gik ud paa, at der ved Afstemninger om Forslag til krigsforebyggende Foranstaltninger i Medfør af Pagtens Art. 11, 1. Stk. ved Beregningen af Enstemmigheden skulde ses bort fra Parternes Stemmer. Hermed var det ikke Meningen at gøre Forandring i den almindelige Regel om Nødvendighed af Enstemmighed til Folkeforbundets Beslutninger, eller at Raadet skulde kunne gennemtvinge Afgørelse af en Strid uden de to Parter's Samtykke. De Henstillinger, som det paagældende Resolutionsforslag tog Sigte paa, angik fredsbevarende Foranstaltninger, der skulde tages af andre Forbundsmedlemmer end Parterne i Striden.